

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

вул. Лисенка, 20а, м. Тернопіль, 46002, факс (0352) 22-06-86, тел. 23-62-35
E-mail te@amcu.gov.ua ідентифікаційний код: 21157616

24. 05. 2016 № 12/584 на № _____ від _____

Інтернет Асоціація України

Вул. О.Гончара 15/3, офіс 22
м. Київ, 04053

Щодо надання інформації

На Ваш інформаційний запит від 20.05.2016р. №71 надаємо копії рішень адміністративної колегії Тернопільського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 29.02.2016 №05-р/к та №06-р/к.

Додатково повідомляємо; що всі рішення органів Антимонопольного комітету України прийняті після 03.03.2016р., оприлюднюються на офіційному веб-сайті Комітету відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення прозорості діяльності Антимонопольного комітету України».

Просимо Вас та членів Асоціації надавати інформацію про проблемні питання в діяльності операторів та провайдерів телекомунікацій, які можуть бути вирішені в межах повноважень відділення.

Додаток: на 9 арк. в 1 прим.

Голова територіального відділення

Чорномаз 23 62 35

Р.В.Лещишин

Вхід. № 167
"31" 05 2016

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

29 лютого 2016 року

№ 06 -р/к

Справа № 833-ЗМС

м. Тернопіль

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

Адміністративна колегія Тернопільського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції відкритим акціонерним товариством «Тернопільобленерго» (вул. Енергетична, 2, м. Тернопіль, 46000, код за ЄДРПОУ 00130725, надалі – ВАТ або Товариство) та подання від 15 лютого 2016 року № 20 «Про попередні висновки по справі № 833 – ЗМС»

ВСТАНОВИЛА:

За результатами розгляду звернення від 26.11.2015 року №141 товариства з обмеженою відповідальністю «Інтелект Груп» ЄДРПОУ (м. Чернівці, проспект Незалежності, 106/102, ідентифікаційний код 37646958, надалі Заявник) щодо неправомірних, на його думку, вимог відкритого акціонерного товариства «Тернопільобленерго» (надалі Товариство, ВАТ) по заміні електроопор та неізольованих електропроводів, внесених в пункт 9.4 Завдань на проектування переобладнання зовнішніх мереж Товариством в населених пунктах Вільховець, Мельниця-Подільська, Іване-Пусте, Дністрове Борщівського району Тернопільської області з метою сумісного підвішування волоконно-оптичних кабелів мережі Інтернет від 05.11.2014 за №№ 4941-1/37, 4941-2/37, 4941-3/37 та від 23.04.2015 №№ 1822-1/37, 1822-2/37, 1822-3/37, 1822-4/37, 1822-5/37, 1822-6/37, 1822-7/37, 1822-8/37, 1822-9/37, 1822-10/37, адміністративною колегією територіального відділення розпочато розгляд справи у зв'язку з наявністю в діях Товариства ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції (розпорядження адміністративної колегії Відділення від 07.12.2015 №74-рп/к, справа № 833-ЗМС).

За результатами збору та аналізу доказів у справі виявлено.

Згідно Витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців (ЄДР) ВАТ «Тернопільобленерго» є юридичною особою, ідентифікаційний код 00130725, місцезнаходження: вул. Енергетична, 2, м. Тернопіль, 46010.

Товариство здійснює діяльність у відповідності до статуту відкритого акціонерного товариства «Тернопільобленерго» (надалі Статут) затвердженого рішенням загальних зборів акціонерів ДАЕК «Тернопільобленерго» (протокол №2 від 15.02.1999) зареєстрованого торгово-реєстраційною палатою Тернопільської міської ради 19.02.1999, реєстраційний №25349301Ю0010164.

На підставі ліцензій від 14.09.2005 року серії АБ №220529 та від 14.09.2005 року серії АБ №220530 Товариство здійснює діяльність на ринках з передачі електричної енергії мі-

сцевим (локальними) електромережами та постачання електричної енергії за регульованим тарифом, які статтями 5 та 6 Закону України «Про природні монополії» віднесені до ринків, які перебувають у стані природної монополії та суміжних з ними ринків.

- Відповідно до пункту 2.2 Статуту ВАТ предметом діяльності товариства, зокрема, є:
- здійснення підприємницької діяльності з купівлі, виробництва, транспортування, передачі, постачання та збуту електричної енергії споживачам на основі відповідних ліцензій (п.п.2.2.1);
 - експлуатація та технічне обслуговування власних електромереж, електричних установок, споруд, устаткування та іншого обладнання Товариства згідно з нормативно-технічними документами (п.п.2.2.3);
 - ремонт, технічне переозброєння і реконструкція електричних мереж напругою 0,22-110 кВ (п.п.2.2.4).

Згідно пункту 2.9 Статуту Товариство має право займатись також іншими видами підприємницької діяльності, що не заборонені чинним законодавством.

ВАТ в 2014-2015 роках видано 955 документів щодо умов використання опор ПЛ - 0,4 кВ для сумісного підвішування кабелів телекомунікаційних мереж, укладено з операторами телекомунікаційних послуг 14 договорів на використання опор повітряних ліній електропередавання напругою 0,4-10 кВ для підвішування на них волоконно-оптичних кабелів зв'язку.

Відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та згідно із Методикою визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженою розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002р. №49-р, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 01.04.2002р. за №317/6605 (надалі – Методика), територіальне відділення провело дослідження становища ВАТ на ринку послуги доступу операторів, провайдерів телекомунікацій до інфраструктури об'єктів електроенергетики для розташування телекомунікаційних мереж.

Об'єктами аналізу є:

- Товариство;
- надання послуг доступу операторів, провайдерів телекомунікацій до інфраструктури об'єктів електроенергетики для розташування телекомунікаційних мереж.

Визначення товарних меж ринку.

Відповідно до ст.1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» товар – будь-який предмет господарського обороту, в т.ч. продукція, роботи, послуги, документи, що підтверджують зобов'язання та права.

Згідно із пунктом 4.1 Методики, перелік товарів, щодо яких має визначатись монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається із товарів, які обертаються в Україні чи на відповідній її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару.

При цьому, визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару здійснюється, виходячи з подібності, зокрема, таких факторів, як функціональне призначення, фізичні характеристики, технічні та експлуатаційні характеристики, умови споживання, що визначаються специфічністю розміщення, монтажу, ціни.

Відповідно до пункту 5.1 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої *споживач за звичайних умов може легко перейти* від споживання одного товару до споживання іншого.

Зазначена норма передбачає, що формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару за показниками взаємозамінності, якими зокрема є: подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо; подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо.

Відповідно до частини четвертої статті 31 Закону України «Про телекомунікації» замовникам будівництва телекомунікаційних мереж дозволяється в порядку, встановленому законодавством України, прокладати кабельні підземні, підводні та наземні лінії телекомунікацій через мости, тунелі, колектори, вулиці, шляхи, будівлі, ліси і води, а також використовувати для цього лінії електропередач.

ВАТ надає суб'єктам господарювання послугу доступу до інфраструктури об'єктів електроенергетики для розташування телекомунікаційних мереж шляхом використання опор повітряних ліній електромереж, які знаходяться у його власності, для сумісного підвішування на них волоконно-оптичних кабелів телекомунікаційних мереж. Однією із основних складових даної послуги є надання завдання на проектування переобладнання зовнішніх мереж 0,4 кВ ВАТ «Тернопільобленерго» з метою сумісного підвішування волоконно-оптичних кабелів ліній зв'язку.

За результатами опитування суб'єктів господарювання, які надають послуги доступу до мережі Інтернет з допомогою кабельних мереж, тобто споживачів, в тому числі потенційних, досліджуваної послуги встановлено наступне.

Оператори телекомунікацій використовують різні способи прокладення кабельних мереж: сумісне підвішування із електромережами, підвіс між будівлями, розміщення в кабельній каналізації ПАТ «Укртелеком», влаштування додаткових опор або прокладення підземних кабелів власними силами.

При цьому при виборі конкретного способу враховують технічні можливості використання цього способу, складність виконання проектних, монтажних робіт, технічне обслуговування, ціни та інші показники.

Так, зокрема:

- Фізична особа – підприємець Драпак Р.І. використовував виключно сумісне підвішування оптично-волоконних кабелів зв'язку із електромережами; інші варіанти прокладання кабелів на території, де він надавав послуги (с. Гаї Шевченківські Тернопільського району) були відсутні (лист від 26.07.2013 вх.№2199/12);

- ТОВ «Галицькі телекомунікації» використовує різні способи прокладання телекомунікаційних мереж, при цьому відсоткове співвідношення їх довжини приблизно складає: 10% між будівлями, 5% кабель в ґрунті, 0,5% - кабельні каналізації ПАТ «Укртелеком», 1% власні додаткові опори, решта – сумісна підвіска з лініями електропередач. Товариство зазначило, що прокладання мереж між існуючими будівлями є найменш затратним способом; сумісне підвішування з лініями електропередач характерно швидкою та невисокою вартістю монтажних робіт, з подальшою орендною платою; прокладання кабелів в ґрунті є найбільш вартісним та трудозатратним варіантом (лист від 26.07.2013 №684);

- ТОВ «БіттерНет» телекомунікаційні мережі прокладає в основному способом сумісного підвішування із електромережами, що є для нього найбільш прийнятним з огляду на складність виконання проектних, монтажних робіт, технічного обслуговування і їх вартості (лист від 01.08.2013 №172-08/13);

- ПП «ІВ-КОМ» зазначило, що зважаючи на особливості нашого регіону, найбільш прийнятним способом прокладання телекомунікаційних мереж є сумісний підвіс на опорах ЛЕП (лист від 25.07.2013 №12/25072013).

За даними суб'єктів господарювання підвіс між існуючими будівлями в основному використовується у населених пунктах із щільною багатоповерховою забудовою (місті Тернополі та районних центрах).

Використання операторами, провайдерами телекомунікацій самостійно прокладених телекомунікаційних мереж, не є товаром, оскільки послуга, що реалізується, в даному випадку відсутня.

Як встановлено в ході проведення даного дослідження (лист Товариства від 23.05.2013 №2336/37) оплата за надання завдання на проектування не здійснюється.

ПАТ «Укртелеком» можуть надаватися послуги доступу операторів, провайдерів телекомунікацій до інфраструктури об'єктів лінійно-кабельних споруд зв'язку та провідного

мовлення (кабельної каналізації та опор повітряних ліній зв'язку) для розташування телекомунікаційних мереж.

Надання в користування кабельної каналізації електрозв'язку не є взаємозамінною з послугою доступу операторів, провайдерів телекомунікацій до інфраструктури об'єктів електроенергетики для розташування телекомунікаційних мереж.

Електромережі підведені практично до кожної будівлі, тоді як кабельні каналізації зв'язку не є настільки поширеними. Зокрема, телефонні мережі в населених пунктах прокладено (лист ПАТ «Укртелеком» від 04.01.2016 №05-8-0001):

- Вільховець – 70% в ґрунт, а 30% повітряною мережею по опорах;
- Мельниця-Подільська - 45% ґрунт та каналізацію, 55% - повітряною мережею по опорах;
- Іване-Пусте – 95% в ґрунт, 5%- повітряною мережею по опорах;
- Дністрове – 60% в ґрунт, 40% повітряною мережею по опорах.

Слід також зазначити, що повітряні лінії зв'язку не є широко розповсюджені у сільській місцевості, а також проведення ліній зв'язку здійснюється комбінованим шляхом, як підвішуванням на опорах (переважно дерев'яних) так і прокладанням в землі (без використання кабельної каналізації).

ПАТ «Укртелеком» листом від 04.01.2016 №05-8-0001 повідомило, що відсоток телефонізованих будинків в наступних населених пунктах Борщівського району Тернопільської області становить:

- с. Вільховець – 10,2%;
- смт. Мельниця-Подільська – 60,5%;
- с. Іване-Пусте – 52%;
- с. Дністрове – 14%.

Окрім того, вищенаведені послуги мають і значну різницю в цінах.

Відповідно до інформації Товариства (лист від 07.08.2015 №3304/37) плата за користування опорами ПЛІ 0,4-10 кВ для сумісного підвішування на них телекомунікаційних мереж становить 1600 грн. з ПДВ в рік за 1 км електроліній із сумісним підвішуванням.

Вартість послуг надання в користування кабельної каналізації електрозв'язку встановлюється у відповідності до Граничних тарифів на надання в користування кабельної каналізації електрозв'язку операторам телекомунікацій, затверджених рішенням НКРЗІ від 30.12.2013 №861, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2013 за №230/25007.

Відповідно до цього нормативного акту встановлена оплата за видачу технічних умов, яка відсутня у Товариства, на надання в користування кабельної каналізації зв'язку та становить 91,61 грн./людино-година (без ПДВ). Тариф застосовується з урахуванням нормативного часу виконання робіт (при виконанні робіт без виїзду на місце – 7,0 людино-годин, при виконанні робіт з виїздом на місце – 11,8 людино-годин). Зазначений тариф розрахований без урахування витрат, пов'язаних із використанням транспортних засобів для виконання робіт із виїздом на місце, які відшкодовуються замовником додатково.

Окрім цього, щомісячна плата за використання кабельної каналізації складає від 33,90 грн. до 542,86 грн. 1 канал-кілометр (без ПДВ) в залежності від діаметру прокладеного кабелю.

Наказом ПАТ «Укртелеком» від 19.05.2015 №385 «Щодо затвердження тарифів на послуги з використання опор повітряних ліній зв'язку ПАТ «Укртелеком» встановлено «Тарифи на послуги з використання опор повітряних ліній зв'язку товариства для підвішування проводів (кабелю) сторонніх організацій, які надає ПАТ «Укртелеком» (надалі Тарифи)

Згідно даних Тарифів вартість використання однієї опори повітряних ліній зв'язку становить (без ПДВ):

- одинарна дерев'яна опора – 10,28 грн./міс.;
- залізобетонна опора – 13,71 грн./міс.;
- одинарна дерев'яна опора в залізобетонній вставці – 11,31 грн./міс.

Відповідно до «Збірника технологічно-операційних карт за видами робіт на лінійно-кабельних спорудах зв'язку та проводового мовлення Тернопільської дирекції ПАТ «Укртеле-

ком» (навчальний посібник) нормальна довжина прогонів проводів ліній зв'язку, в залежності від типу повітряних ліній, становить від 50 до 83,3 м., тобто на 1 кілометрі повітряних ліній зв'язку може бути встановлено від 13 до 21 опор.

Листом від 04.01.2016 №05-8-0001 ПАТ «Укртелеком» повідомило, що середня кількість опор в 1 кілометрі становить: с. Вільховець – 17 (опори - дерев'яні та залізобетонні), смт. Мельниця-Подільська – 20 (опори - дерев'яні та залізобетонні), с. Іване-Пусте – 20 (опори - дерев'яні та залізобетонні), с. Дністрове – 17 (опори - дерев'яні).

Вартість використання 1 км. сумісного підвішування телекомунікаційних мереж по опорах повітряних ліній зв'язку буде становити:

с. Вільховець

- по дерев'яних опорах: $10,28 \text{ грн.} \times 17 \text{ опор} \times 12 \text{ міс.} \times 20\% \text{ ПДВ} = 2516,54 \text{ грн./рік};$
- по залізобетонних опорах: $13,71 \text{ грн.} \times 17 \text{ опор} \times 12 \text{ міс.} \times 20\% \text{ ПДВ} = 3356,21 \text{ грн./рік};$

смт. Мельниця-Подільська

- по дерев'яних опорах: $10,28 \text{ грн.} \times 20 \text{ опор} \times 12 \text{ міс.} \times 20\% \text{ ПДВ} = 2960,64 \text{ грн./рік};$
- по залізобетонних опорах: $13,71 \text{ грн.} \times 20 \text{ опор} \times 12 \text{ міс.} \times 20\% \text{ ПДВ} = 3356,21 \text{ грн./рік};$

с. Іване-Пусте

- по дерев'яних опорах: $10,28 \text{ грн.} \times 20 \text{ опор} \times 12 \text{ міс.} \times 20\% \text{ ПДВ} = 2960,64 \text{ грн./рік};$
- по залізобетонних опорах: $13,71 \text{ грн.} \times 20 \text{ опор} \times 12 \text{ міс.} \times 20\% \text{ ПДВ} = 3356,21 \text{ грн./рік};$

с. Дністрове

- по дерев'яних опорах: $10,28 \text{ грн.} \times 17 \text{ опор} \times 12 \text{ міс.} \times 20\% \text{ ПДВ} = 2516,54 \text{ грн./рік}.$

Крім цього, для надання послуги доступу операторів, провайдерів телекомунікацій до інфраструктури об'єктів лінійно-кабельних споруд зв'язку та проводового мовлення для розташування телекомунікаційних мереж по опорах повітряних ліній зв'язку також необхідно отримати технічні умови.

Таким чином, для споживачів різні способи прокладення телекомунікаційних мереж не мають ознак одного товару за рядом показників взаємозамінності, визначених у Методиці.

Враховуючи цінові та трудові затрати споживачі не можуть легко перейти від одного способу прокладання мереж до іншого, відповідно досліджувана послуга надання доступу операторів, провайдерів телекомунікацій до інфраструктури об'єктів електроенергетики для розташування телекомунікаційних мереж немає товарів замінників.

Товарними межами ринку є послуга надання доступу операторів, провайдерів телекомунікацій до інфраструктури об'єктів електроенергетики для розташування телекомунікаційних мереж.

Визначення територіальних меж ринків.

Відповідно до пункту 6.1. Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом встановлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належить до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.

Заявник у даній справі звернувся до ВАТ «Тернопільобленерго» за дозволом на сумісне підвішування телекомунікаційних мереж із електромережами з метою розширення надання послуг доступу до Інтернету в населених пунктах Вільховець, Мельниця-Подільська, Іване-Пусте, Дністрове Борщівського району Тернопільської області.

Надання телекомунікаційних послуг жителям даних населених пунктів неможливо мережами, прокладеними в інших населених пунктах.

Враховуючи наведене, територіальними межами досліджуваного ринку є населені пункти Вільховець, Мельниця-Подільська, Іване-Пусте, Дністрове Борщівського району Тернопільської області.

Визначення часових меж ринку.

Часові межі ринку визначаються, як проміжок часу, протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.

У межах населених пунктів Вільховець, Мельниця-Подільська, Іване-Пусте, Дністрове Борщівського району Тернопільської області протягом 2014 – 2015 років та по даний час склад продавців - суб'єктів господарювання, що надають послугу надання доступу операторів, провайдерів телекомунікацій до інфраструктури об'єктів електроенергетики для розташування телекомунікаційних мереж не змінювався, тобто, структура даного ринку є сталою.

Отже, часовими межами ринку надання послуг доступу операторів, провайдерів телекомунікацій до інфраструктури об'єктів електроенергетики для розташування телекомунікаційних мереж є період з 2014 - 2015 років та по даний час.

Бар'єри вступу на ринок.

Бар'єрами вступу на досліджуваний ринок є економічні та організаційні обмеження, пов'язані із необхідністю отримання дозвільних документів, побудови (модернізації) відповідної інфраструктури, що потребує значних капіталовкладень та тривалого часу.

Потенційні конкуренти не можуть в короткий час подолати адміністративні, економічні та організаційні бар'єри вступу на ринок надання послуг доступу операторів, провайдерів телекомунікацій до інфраструктури об'єктів електроенергетики для розташування телекомунікаційних мереж.

Установлення монопольного становища

Відповідно до частини першої статті 12 Закону України "Про захист економічної конкуренції" суб'єкт господарювання займає монопольне становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.

В межах досліджуваного ринку відділенням не встановлено конкурентів ВАТ «Тернопільобленерго».

Як встановлено територіальним відділенням, послуги інших суб'єктів господарювання не є взаємозамінними послуги з надання доступу операторів, провайдерів телекомунікацій до інфраструктури об'єктів електроенергетики для розташування телекомунікаційних мереж, а прокладання телекомунікаційних мереж власними силами потребує значних капіталовкладень та затрат часу та не є товаром.

ВАТ не надано жодних доказів про фактичну діяльність конкурентів на досліджуваній території.

Таким чином, ВАТ «Тернопільобленерго» протягом 2014-2015 років по даний час займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг надання доступу операторів, провайдерів телекомунікацій до інфраструктури об'єктів електроенергетики для розташування телекомунікаційних мереж в межах населених пунктів Вільховець, Мельниця-Подільська, Іване-Пусте, Дністрове Борщівського району Тернопільської області з часткою 100 відсотків.

Заявник листами від 05.06.2014 №14/5 та від 23.02.2015 №22 звернувся до Товариства із проханням надати дозвіл на сумісне підвішування волокно-оптичних кабелів мережі Інтернет.

Товариство листами від 05.11.2014 №4941/37 та від 23.04.2015 №1822/37, повідомило Заявника, що за результатами розгляду листів йому надаються завдання на проектування перобладнання зовнішніх мереж для влаштування сумісного підвішування волоконно-оптичних кабелів мережі Інтернет на опорах ПЛ - 0,4 кВ, відповідно, в населених пунктах Вільховець, Мельниця-Подільська, Іване-Пусте, Дністрове Борщівського району Тернопільської області.

До зазначених листів Товариства додано 13 завдань на проектування певних ділянок цих мереж. Пунктом 9.4 завдань на проектування від 05.11.2014 за №№4941-1/37, 4941-2/37, 4941-3/37 передбачено замінити дефектні опори на залізобетонні, а від 23.04.2015 №№1822-1/37, 1822-2/37, 1822-3/37, 1822-4/37, 1822-5/37, 1822-6/37, 1822-7/37, 1822-8/37, 1822-9/37, 1822-10/37 передбачено на ПЛ-04 заміну неізолюваного проводу А-16, А-25 на відповідних опорах на СІП (самоутримний ізолюваний провід), загальною протяжністю 19,005

км.

Листом від 15.01.2016 №180/37 ВАТ надало пояснення щодо встановлення додаткових вимог в завданнях на проектування, зокрема, зазначило:

«Чинні нормативно-правові акти не передбачають безумовного надання власниками ПЛ дозволів для використання опор повітряних ліній електропередавання напругою 0,4 кВ і вище (ПЛ) для сумісного підвішування на них волоконно-оптичних кабелів телекомунікаційних мереж, в тому числі мережі Інтернет, за зверненнями суб'єктів підприємницької діяльності.

Так, за п. 4. статті 31 Закону України «Про телекомунікації» замовникам будівництва телекомунікаційних мереж дозволяється в порядку, встановленому законодавством України, прокладати кабельні підземні, підводні та надземні лінії телекомунікацій через мости, тунелі, колектори, вулиці, шляхи, будівлі, ліси і води, а також використовувати для цього опори ліній електропередачі.

Вимогами ж Правил улаштування електроустановок (ПУЕ) допускається сумісне підвішування кабелів сільської телефонної мережі (СТМ), ліній радіотрансляційних мереж (ЛРМ), ліній зв'язку (ЛЗ), кабельного телебачення (КТ) і волоконно-оптичних кабелів (ОК) при дотриманні визначених вимог.

Законом України «Про телекомунікації» (п.7 ст. 31) визначено, що порядок та умови використання діючих трубопроводів, кабельних каналів, колекторів, веж, антен та інших пристроїв особами, яким вони не належать, встановлюється договором з власником.»

Зазначені в листі ВАТ нормативно-правові акти визначають порядок та умови використання наявних інженерних споруд, а не їх реконструкцію (переобладнання) за кошти споживачів.

Згідно із пунктом 2.4.81 Глави 2.4 Правил улаштування електроустановок, затверджених наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 22.08.2014 №596, на опорах ПЛІ та ПЛІ допускається підвішування волоконно-оптичних кабелів зв'язку. Пунктом 2.4.2 цієї ж Глави передбачено, що повітряна лінія із застосуванням самоутримних ізолюваних проводів позначається ПЛІ, а із застосуванням неізолюваних проводів – ПЛ.

На виконання пункту 9.4 завдань на проектування від 05.11.2014 за №№4941-1/37, 4941-2/37, 4941-3/37 Заявником було укладено договір із Борщівським районом електричних мереж ВАТ (надалі РЕМ) від 22.01.2015 №2 «На виконання робіт». Згідно даного договору РЕМ виконує роботи по заміні електроопор. Відповідно до «Акту приймання виконаних будівельних робіт» вартість робіт по заміні електроопор становила 16302,71 грн., яка була оплачена Заявником (платіжне доручення від 30.01.2015 №1043).

За даними ВАТ орієнтовна вартість робіт із заміни неізолюваних проводів типу А-25 та А-35 на СПП 4*35+1*25 становила 150,00 тис. грн. за 1 км з (ПДВ). Таким чином, Заявником для реалізації завдань на проектування переобладнання зовнішніх мереж ВАТ необхідно виконати заміну в мережах Товариства електропроводів на СПП орієнтовно на суму понад 2850,75 тис. грн.

Такі дії ВАТ були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку, оскільки конкуруючі суб'єкти господарювання зацікавлені в нових споживачах, розширенні ринків збуту свого товару та, відповідно, для них було б неможливим встановлення потенційним споживачам вимог щодо реконструкції власного обладнання.

Товариство спонукаючи Заявника до заміни неізолюваних проводів на ізолювані в мережах, які належать ВАТ, ущемляє його інтереси, оскільки без виконання цих умов підприємство не може отримати необхідний йому товар (послугу) та розвивати свою підприємницьку діяльність.

Дії Товариства, щодо безпідставного внесення в завдання на проектування переобладнання зовнішніх мереж ВАТ з метою сумісного підвішування волоконно-оптичних кабелів зв'язку, вимог про заміну елементів електромереж є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монополією (домінуючим) становищем, що може призвести до ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

На виконання пункту 26 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року за №5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року за №169-р) (зі змінами) територіальним відділенням направлено Товариству подання від 15.02.2016 №20 «Про попередні висновки по справі № 833 – ЗМС» (надалі – Подання).

На Подання Товариство листом від 26.02.2016 №946/25 повідомило про те, що не погоджується з висновками викладеними у даному Поданні та надало свої заперечення, які аналогічні тим, що були спростовані вище та не можуть бути взяті до уваги.

Відповідно до частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» розмір штрафу за порушення, передбачене пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», становить до 10 відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

Листом від 08.02.2016 №596/28 Товариство повідомило, що дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за 2015 рік, згідно рядка 2000, графі 3 «Звіту про фінансові результати» Форма 2, склав 1 014 745 тис. грн.

При визначенні розміру штрафу враховується:

- порушення законодавства про захист економічної конкуренції вчинено неодноразово;
- неприпинення порушення;
- сприяння в розгляді справи.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482, та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Тернопільського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що відкрите акціонерне товариство «Тернопільобленерго» (м. Тернопіль вул. Енергетична, 2, ідентифікаційний код 00130725) протягом 2014 - 2015 років та по даний час займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з надання доступу операторів, провайдерів телекомунікацій до інфраструктури об'єктів електроенергетики для розташування телекомунікаційних мереж в межах населених пунктів Вільховець, Мельниця-Подільська, Іване-Пусте, Дністрове Борщівського району Тернопільської області з часткою 100 відсотків.

2. Визнати дії відкритого акціонерного товариства «Тернопільобленерго» щодо безпідставного внесення в завдання на проектування переобладнання зовнішніх мереж ВАТ з метою сумісного підвішування волоконно-оптичних кабелів зв'язку, вимог про заміну елементів електромереж порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем, що може призвести до ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. Відповідно до частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної

конкуренції» накласти на відкрите акціонерне товариство «Тернопільобленерго» за вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції штраф у розмірі 68 000 (шістдесят вісім тисяч) грн.

4. Зобов'язати відкрите акціонерне товариство «Тернопільобленерго» припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції шляхом усунення неправомірних вимог до товариства з обмеженою відповідальністю «Інтелект Груп» щодо здійснення переобладнання його зовнішніх мереж з метою сумісного підвішування волоконно-оптичних кабелів зв'язку, про що повідомити територіальне відділення у двомісячний строк з дня одержання даного рішення.

Відповідно до статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до Тернопільського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

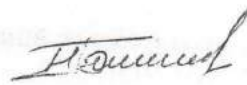
Члени Колегії:

Н.С. Чорномаз, в. о. голови територіального відділення

А.Г. Левченко, начальник першого відділу досліджень і розслідувань

Н.С. Біловус, начальник другого відділу досліджень і розслідувань

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

29 лютого 2016 року

№ 05-р/к

Справа № 825-ЗМС

м. Тернопіль

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

Адміністративна колегія Тернопільського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції відкритим акціонерним товариством «Тернопільобленерго» (вул. Енергетична, 2, м. Тернопіль, 46000, код за ЄДРПОУ 00130725, надалі – ВАТ або Товариство) та подання від 23 грудня 2015 року № 230 «Про попередні висновки по справі № 825 – ЗМС»

ВСТАНОВИЛА:

За результатами розгляду заяви від 13.07.2015 року (вхідний №12/963) фізичної особи-підприємця Вишневського Богдана Володимировича, ідентифікаційний код 3021914770 (м. Тернопіль вул. Вільхова, 6/31, надалі ФОП Вишневський Б. В.) щодо неправомірних, на його думку вимог ВАТ про заміну неізольованих електропроводів, внесених в пункт 9.5 Завдань на проектування переобладнання зовнішніх мереж Товариства в населених пунктах Данилівці, Богданівка, Млинівці, Грабківці Зборівського району Тернопільської області з метою сумісного підвішування волоконно-оптичних кабелів мережі Інтернет від 06.07.2015 за №№2861-1/37, 2861-2/37, 2861-3/37, 2861-4/37, 2861-5/37, 2861-6/37, 2861-7/37, 2861-8/37, 2861-9/37, адміністративною колегією територіального відділення розпочато розгляд справи у зв'язку з наявністю в діях Товариства, ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції (розпорядження адміністративної колегії Відділення від 07.09.2015 №65-рп/к, справа № 825-ЗМС).

За результатами збору та аналізу доказів у справі виявлено.

Згідно Витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців (ЄДР) ВАТ «Тернопільобленерго» є юридичною особою, ідентифікаційний код 00130725, місцезнаходження: вул. Енергетична, 2, м. Тернопіль, 46010.

Товариство здійснює діяльність у відповідності до статуту відкритого акціонерного товариства «Тернопільобленерго» (надалі Статут) затвердженого рішенням загальних зборів акціонерів ДАЕК «Тернопільобленерго» (протокол №2 від 15.02.1999) зареєстрованого торговельно-реєстраційною палатою Тернопільської міської ради 19.02.1999, реєстраційний №25349301Ю0010164.

На підставі ліцензій від 14.09.2005 року серії АБ №220529 та від 14.09.2005 року серії АБ №220530 Товариство здійснює діяльність на ринках з передачі електричної енергії місцевим (локальними) електромережами та постачання електричної енергії за регульованим тарифом, які статтями 5 та 6 Закону України «Про природні монополії» віднесені до ринків, які перебувають у стані природної монополії та суміжних з ними ринків.

Відповідно до пункту 2.2 Статуту ВАТ предметом діяльності товариства, зокрема, є: здійснення підприємницької діяльності з купівлі, виробництва, транспортування, передачі, постачання та збуту електричної енергії споживачам на основі відповідних ліцензій (п.п.2.2.1);

- експлуатація та технічне обслуговування власних електромереж, електричних установок, споруд, устаткування та іншого обладнання Товариства згідно з нормативно-технічними документами (п.п.2.2.3);
- ремонт, технічне переозброєння і реконструкція електричних мереж напругою 0,22-110 кВ (п.п.2.2.4).

Згідно пункту 2.9 Статуту Товариство має право займатись також іншими видами підприємницької діяльності, що не заборонені чинним законодавством.

БАТ в 2014-2015 роках видано 955 документів щодо умов використання опор ПЛ - 0,4 кВ для сумісного підвішування кабелів телекомунікаційних мереж, укладено з операторами телекомунікаційних послуг 14 договорів на використання опор повітряних ліній електропередавання напругою 0,4-10 кВ для підвішування на них волоконно-оптичних кабелів зв'язку.

Відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та згідно із Методикою визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженою розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002р. №49-р, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 01.04.2002р. за №317/6605 (надалі – Методика), територіальне відділення провело дослідження становища БАТ на ринку послуги доступу операторів, провайдерів телекомунікацій до інфраструктури об'єктів електроенергетики для розташування телекомунікаційних мереж.

Об'єктами аналізу є:

- БАТ;
- надання послуг доступу операторів, провайдерів телекомунікацій до інфраструктури об'єктів електроенергетики для розташування телекомунікаційних мереж.

Визначення товарних меж ринку.

Відповідно до ст.1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» товар – будь-який предмет господарського обороту, в т.ч. продукція, роботи, послуги, документи, що підтверджують зобов'язання та права.

Згідно із пунктом 4.1 Методики, перелік товарів, щодо яких має визначатись монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається із товарів, які обертаються в Україні чи на відповідній її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару.

При цьому, визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару здійснюється, виходячи з подібності, зокрема, таких факторів, як функціональне призначення, фізичні характеристики, технічні та експлуатаційні характеристики, умови споживання, що визначаються специфічністю розміщення, монтажу, ціни.

Відповідно до пункту 5.1 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої *споживач за звичайних умов може легко перейти* від споживання одного товару до споживання іншого.

Зазначена норма передбачає, що формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару за показниками взаємозамінності, якими зокрема є: подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо; подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо.

Відповідно до частини четвертої статті 31 Закону України «Про телекомунікації» замовникам будівництва телекомунікаційних мереж дозволяється в порядку, встановленому законодавством України, прокладати кабельні підземні, підводні та наземні лінії телекомунікацій через мости, тунелі, колектори, вулиці, шляхи, будівлі, ліси і води, а також використовувати для цього лінії електропередач.

БАТ надає суб'єктам господарювання послугу доступу до інфраструктури об'єктів електроенергетики для розташування телекомунікаційних мереж шляхом використання опор повітряних ліній електромереж, які знаходяться у його власності, для сумісного підвішування

ня на них волоконно-оптичних кабелів телекомунікаційних мереж. Однією із основних складових даної послуги є надання завдання на проектування переобладнання зовнішніх мереж 0,4 кВ ВАТ «Тернопільобленерго» з метою сумісного підвішування волоконно-оптичних кабелів ліній зв'язку.

За результатами опитування суб'єктів господарювання, які надають послуги доступу до мережі Інтернет з допомогою кабельних мереж, тобто споживачів, в тому числі потенційних, досліджуваної послуги встановлено наступне.

Оператори телекомунікацій використовують різні способи прокладення кабельних мереж: сумісне підвішування із електромережами, підвіс між будівлями, розміщення в кабельній каналізації ПАТ «Укртелеком», влаштування додаткових опор або прокладення підземних кабелів власними силами.

При цьому при виборі конкретного способу враховують технічні можливості використання цього способу, складність виконання проектних, монтажних робіт, технічне обслуговування, ціни та інші показники.

Так, зокрема:

- Фізична особа – підприємець Драпак Р.І. використовував виключно сумісне підвішування оптично-волоконних кабелів зв'язку із електромережами; інші варіанти прокладання кабелів на території, де він надавав послуги (с. Гаї Шевченківські Тернопільського району) були відсутні (лист від 26.07.2013 вх.№2199/12);

- ТОВ «Галицькі телекомунікації» використовує різні способи прокладання телекомунікаційних мереж, при цьому відсоткове співвідношення їх довжини приблизно складає: 10% між будівлями, 5% кабель в ґрунті, 0,5% - кабельні каналізації ПАТ «Укртелеком», 1% власні додаткові опори, решта – сумісна підвіска з лініями електропередач. Товариство зазначило, що прокладання мереж між існуючими будівлями є найменш затратним способом; сумісне підвішування з лініями електропередач характерно швидкою та невисокою вартістю монтажних робіт, з подальшою орендною платою; прокладання кабелів в ґрунті є найбільш вартісним та трудозатратним варіантом (лист від 26.07.2013 №684);

- ТОВ «БіттерНет» телекомунікаційні мережі прокладає в основному способом сумісного підвішування із електромережами, що є для нього найбільш прийнятним з огляду на складність виконання проектних, монтажних робіт, технічного обслуговування і їх вартості (лист від 01.08.2013 №172-08/13);

- ПП «ІВ-КОМ» зазначило, що зважаючи на особливості нашого регіону, найбільш прийнятним способом прокладання телекомунікаційних мереж є сумісний підвіс на опорах ЛЕП (лист від 25.07.2013 №12/25072013).

За даними суб'єктів господарювання підвіс між існуючими будівлями в основному використовується у населених пунктах із щільною багатоповерховою забудовою (місті Тернополі та районних центрах).

Використання операторами, провайдерами телекомунікацій самостійно прокладених телекомунікаційних мереж, не є товаром, оскільки послуга, що реалізується, в даному випадку відсутня.

Як встановлено в ході проведення даного дослідження (лист Товариства від 23.05.2013 №2336/37) оплата за надання завдання на проектування не здійснюється.

ПАТ «Укртелеком» можуть надаватися послуги доступу операторів, провайдерів телекомунікацій до інфраструктури об'єктів лінійно-кабельних споруд зв'язку та проводового мовлення (кабельної каналізації та опор повітряних ліній зв'язку) для розташування телекомунікаційних мереж.

Надання в користування кабельної каналізації електрозв'язку не є взаємозамінним з послугою доступу операторів, провайдерів телекомунікацій до інфраструктури об'єктів електроенергетики для розташування телекомунікаційних мереж.

Електромережі підведені практично до кожної будівлі, тоді як кабельні каналізації зв'язку не є настільки поширеними. Зокрема, у селах Данилівці, Богданівна, Млинівці, Граб

ківці Зборівського району Тернопільської області вони відсутні (лист Тернопільської філії ПАТ «Укртелеком» від 12.10.2015 року №05-8-0325).

Повітряні лінії зв'язку не є широко розповсюджені у сільській місцевості. Проведення ліній зв'язку здійснюється комбінованим шляхом, як підвішуванням на опорах (переважно дерев'яних) так і прокладанням в землі (без використання кабельної каналізації).

ПАТ «Укртелеком» листом від 27.07.2015 №05-8-0235 повідомило, що відсоток телефонізованих будинків в наступних населених пунктах Зборівського району Тернопільської області становить:

- Данилівці – 19%;
- Богданівка – 30%;
- Млинівці – 66%;
- Грабківці – 46%.

Окрім того, вищенаведені послуги мають і значну різницю в цінах.

Відповідно до інформації Товариства (лист від 07.08.2015 №3304/37) плата за користування опорами ПЛЮ,4-10 кВ для сумісного підвішування на них телекомунікаційних мереж становить 1600 грн. з ПДВ в рік за 1 км електроліній із сумісним підвішуванням.

Вартість послуг надання в користування кабельної каналізації електрозв'язку встановлюється у відповідності до Граничних тарифів на надання в користування кабельної каналізації електрозв'язку операторам телекомунікацій, затверджених рішенням НКРЗІ від 30.12.2013 №861, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.02.2014 за №230/25007.

Відповідно до цього нормативного акту встановлена оплата за розробку та видачу технічних умов, яка відсутня у ВАТ, на надання в користування кабельної каналізації зв'язку та становить 91,61 грн./людино-година (без ПДВ). Тариф застосовується з урахуванням нормативного часу виконання робіт (при виконанні робіт без виїзду на місце – 7,0 людино-годин, при виконанні робіт з виїздом на місце – 11,8 людино-годин). Зазначений тариф розрахований без урахування витрат, пов'язаних із використанням транспортних засобів для виконання робіт із виїздом на місце, які відшкодовуються замовником додатково.

Окрім цього, щомісячна плата за використання кабельної каналізації складає від 33,90 грн. до 542,86 грн. 1 канал-кілометр (без ПДВ) в залежності від діаметру прокладеного кабелю.

Наказом ПАТ «Укртелеком» від 19.05.2015 №385 «Щодо затвердження тарифів на послуги з використання опор повітряних ліній зв'язку ПАТ «Укртелеком» встановлено «Тарифи на послуги з використання опор повітряних ліній зв'язку товариства для підвішування проводів (кабелю) сторонніх організацій, які надає ПАТ «Укртелеком» (надалі Тарифи)

Згідно даних Тарифів вартість використання однієї опори повітряних ліній зв'язку становить (без ПДВ):

- одинарна дерев'яна опора – 10,28 грн./міс.;
- залізобетонна опора – 13,71 грн./міс.;
- одинарна дерев'яна опора в залізобетонній вставці – 11,31 грн./міс..

Відповідно до «Збірника технологічно-операційних карт за видами робіт на лінійно-кабельних спорудах зв'язку та проводового мовлення Тернопільської дирекції ВАТ «Укртелеком» (навчальний посібник) нормальна довжина прогонів проводів ліній зв'язку, в залежності від типу повітряних ліній, становить від 50 до 83,3 м., тобто на 1 кілометрі повітряних ліній зв'язку може бути встановлено від 13 до 21 опор.

Вартість використання 1 км. сумісного підвішування телекомунікаційних мереж по опорах повітряних ліній зв'язку буде становити:

- по дерев'яних опорах:
 - 10,28 грн. x 13 опор x 12 міс. x 20% ПДВ = 1924,42 грн./рік;
 - 10,28 грн. x 21 опор x 12 міс. x 20% ПДВ = 3108,67 грн./рік;
- залізобетонних опорах:
 - 13,71 грн. x 13 опор x 12 міс. x 20% ПДВ = 2566,51 грн./рік;
 - 13,71 грн. x 21 опор x 12 міс. x 20% ПДВ = 4145,90 грн./рік;

- одинарних дерев'яних опорах в залізобетонній вставці :
- 11,31 грн. x 13 опор x 12 міс. x 20% ПДВ = 2117,23 грн./рік;
- 11,31 грн. x 21 опор x 12 міс. x 20% ПДВ = 3120,14 грн./рік.

Таким чином, для споживачів різні способи прокладення телекомунікаційних мереж не мають ознак одного товару за рядом показників взаємозамінності, визначених у Методиці.

Враховуючи цінові та трудові затрати споживачі не можуть легко перейти від одного способу прокладання мереж до іншого, відповідно досліджувана послуга надання доступу операторів, провайдерів телекомунікацій до інфраструктури об'єктів електроенергетики для розташування телекомунікаційних мереж немає товарів-замінників.

Товарними межами ринку є послуга надання доступу операторів, провайдерів телекомунікацій до інфраструктури об'єктів електроенергетики для розташування телекомунікаційних мереж.

Визначення територіальних меж ринків.

Відповідно до пункту 6.1. Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом встановлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належить до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.

Заявник у даній справі ФОП Вишневецький Б.В. звернувся до ВАТ «Тернопільобленерго» за дозволом на сумісне підвішування телекомунікаційних мереж із електромережами з метою розширення надання послуг доступу до Інтернету в населених пунктах Данилівці, Богданівка, Млинівці, Грабківці Зборівського району Тернопільської області.

Надання телекомунікаційних послуг жителям даних населених пунктів неможливо мережами, прокладеними в інших населених пунктах.

Враховуючи наведене, територіальними межами досліджуваного ринку є населені пункти Данилівці, Богданівка, Млинівці, Грабківці Зборівського району Тернопільської області.

Визначення часових меж ринку.

Часові межі ринку визначаються як проміжок часу, протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.

У межах населених пунктів Данилівці, Богданівка, Млинівці, Грабківці Зборівського району Тернопільської області протягом 2014 - 2015 років та по даний час склад продавців - суб'єктів господарювання, що надають послугу надання доступу операторів, провайдерів телекомунікацій до інфраструктури об'єктів електроенергетики для розташування телекомунікаційних мереж не змінювався, тобто, структура даного ринку є сталою.

Отже, часовими межами ринку надання доступу операторів, провайдерів телекомунікацій до інфраструктури об'єктів електроенергетики для розташування телекомунікаційних мереж є період з 2014-2015 років та по даний час.

Бар'єри вступу на ринок.

Бар'єрами вступу на досліджуваний ринок є економічні та організаційні обмеження, пов'язані із необхідністю отримання дозвільних документів, побудови (модернізації) відповідної інфраструктури, що потребує значних капіталовкладень та тривалого часу.

Потенційні конкуренти не можуть в короткий час подолати адміністративні, економічні та організаційні бар'єри вступу на ринок надання послуг доступу операторів, провайдерів телекомунікацій до інфраструктури об'єктів електроенергетики для розташування телекомунікаційних мереж.

Установлення монопольного становища

Відповідно до частини першої статті 12 Закону України "Про захист економічної конкуренції" суб'єкт господарювання займає монопольне становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.

В межах досліджуваного ринку відділенням не встановлено конкурентів ВАТ «Тернопільобленерго».

В листі від 07.08.2015 року №3304/37 відповідач зазначив, що «згідно з п. 4 статті 31 Закону України «Про телекомунікації» замовникам будівництва телекомунікаційних мереж дозволяється в порядку, встановленому законодавством України, прокладати кабельні підземні, підводні та наземні лінії телекомунікацій через мости, тунелі, колектори, вулиці, шляхи, будівлі, ліси і води, а також використовувати для цього опори ліній електропередачі.

Отже для надання послуг із доступу до мережі Інтернет заявник вправі, керуючись чинним законодавством, вибирати інші засоби, прокласти власну інженерну мережу тощо».

Проте, як встановлено територіальним відділенням, послуги інших суб'єктів господарювання не є взаємозамінними послуги надання доступу операторів, провайдерів телекомунікацій до інфраструктури об'єктів електроенергетики для розташування телекомунікаційних мереж, а прокладання телекомунікаційних мереж власними силами потребує значних капіталовкладень та затрат часу та не є товаром.

ВАТ не надано жодних доказів про фактичну діяльність конкурентів на досліджуваній території.

Таким чином, ВАТ «Тернопільобленерго» протягом 2014-2015 років та по даний час займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг надання доступу операторів, провайдерів телекомунікацій до інфраструктури об'єктів електроенергетики для розташування телекомунікаційних мереж в межах населених пунктів Данилівці, Богданівка, Млинівці, Грабківці Зборівського району Тернопільської області з часткою 100 відсотків.

ВАТ «Тернопільобленерго» листом від 06.07.2015 за №2861/37 повідомило ФОП Вишневецького Б.В., що за результатами розгляду листів від 21.04.2015 №АА-003 та від 26.03.2015 вх. №664 йому надаються завдання на проектування переобладнання зовнішніх мереж для влаштування сумісного підвішування волоконно-оптичних кабелів мережі Інтернет на опорах ПЛ- 0,4 кВ в населених пунктів Данилівці, Богданівка, Млинівці, Грабківці Зборівського району Тернопільської області загальною протяжністю 19,610 км.

До листа додано 9 завдань на проектування певних ділянок цих мереж за №№2861-1/37, 2861-2/37, 2861-3/37, 2861-4/37, 2861-5/37, 2861-6/37, 2861-7/37, 2861-8/37, 2861-9/37.

Пунктом 9.5 кожного із зазначених завдань на проектування, передбачено на ПЛ-04 заміну неізолюваного проводу А-25, А-35, А-50 на відповідних опорах на СІП (самоутримний ізолюваний провід).

Як правову підставу для внесення в завдання на проектування вимог щодо заміни проводів ВАТ назвав частину 7 статті 31 Закону України «Про телекомунікації». А також зазначило, що оскільки опори ПЛ 0,4 кВ перебувають у власності Товариства, то ці відносини є цивільно-правовими.

Відповідно до вищенаведеної норми порядок та умови використання діючих трубопроводів, кабельних каналів, колекторів, веж, антен та інших пристроїв особами, яким вони не належать, встановлюються договором з їх власником.

Таким чином, ця норма права визначає порядок та умови використання наявних інженерних споруд, а не їх реконструкцію (переобладнання) за кошти споживачів.

Згідно із пунктом 2.4.81 Глави 2.4 Правил улаштування електроустановок, затверджених наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 22.08.2014 №596, на опорах ПЛІ та ПЛ допускається підвішування волоконно-оптичних кабелів зв'язку. Пунктом 2.4.2 цієї ж Глави передбачено, що повітряна лінія із застосуванням самоутримних ізолюваних проводів позначається ПЛІ, а із застосуванням неізолюваних проводів – ПЛ.

За даними ВАТ орієнтовна вартість робіт із заміни неізолюваних проводів типу А-25 та А-35 на СІП 4*35+1*25 становить 150,00 тис. грн. за 1 км з (ПДВ). Таким чином, ФОП Вишневецькому Б.В. для реалізації завдань на проектування переобладнання зовнішніх мереж ВАТ необхідно виконати заміну в мережах Товариства електропроводів на СІП орієнтовно на суму понад 2 941 тис. грн.

Такі дії ВАТ були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку, оскільки конкуруючі суб'єкти господарювання зацікавлені в нових споживачах, розширенні ринків збуту свого товару та, відповідно, для них було б неможливим встановлення потенційним споживачам вимог щодо реконструкції власного обладнання.

За результатами розгляду звернення ФОП Вишневецького (вх. від 01.04.2013 №908/12) щодо аналогічних дій ВАТ, які містили ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, з метою їх припинення, адміністративна колегія відділення надала Товариству рекомендації (№63 від 28.10.2013) щодо усунення неправомірних вимог до ФОП Вишневецького Б.В. по заміні електропроводів.

Листом від 07.11.2013 року №4732/37 ВАТ «Тернопільобленерго» повідомило про виконання рекомендацій відділення та надало копії нових завдань на проектування переобладнання зовнішніх мереж ВАТ з метою сумісного підвішування волоконно-оптичних кабелів мережі Інтернет від 31.10.2013 року №4621/37, виданих ФОП Вишневецькому Б.В., які не містили вимог щодо заміни неізолюваних електропроводів товариства на СІП.

Однак, при зверненні ФОП Вишневецького Б.В. до ВАТ щодо надання дозволу на сумісне підвішування волоконно-оптичних ліній зв'язку в населених пунктах Данилівці, Богданівка, Млинівці, Грабківці Зборівського району Тернопільської області, останнім знову у завданнях на проектування переобладнання зовнішніх мереж ВАТ з метою сумісного підвішування волоконно-оптичних кабелів зв'язку неправомірно внесено вимогу про заміну елементів електромереж.

ВАТ спонукаючи ФОП Вишневецького Б.В. до заміни неізолюваних проводів на ізолювані в мережах, які належать ВАТ, ущемляє його інтереси, оскільки без виконання цих умов підприємець не може отримати необхідний йому товар (послугу) та розвивати свою підприємницьку діяльність.

Дії Товариства по безпідставному внесенню в завдання на проектування переобладнання зовнішніх мереж ВАТ з метою сумісного підвішування волоконно-оптичних кабелів зв'язку, вимог про заміну елементів електромереж є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монополюючим (домінуючим) становищем, що призводить до ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

На виконання пункту 26 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року за №5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року за №169-р) (зі змінами) територіальним відділенням направлено Товариству подання від 23.12.2015 №230 «Про попередні висновки по справі № 825 – ЗМС» (надалі – Подання).

Товариство ознайомилось з Поданням та листом від 04.01.2016 №22/25 повідомило що не погоджується з висновками викладеними у даному Поданні та надало заперечення у справі №825-ЗМС, які аналогічні тим, що були спростовані вище та не можуть бути взяті до уваги.

Відповідно до частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» розмір штрафу за порушення, передбачене пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», становить до 10 відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

Листом від 08.02.2016 №596/28 Товариство повідомило, що дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за 2015 рік, згідно рядка 2000, графа 3 «Звіт про фінансові результати» Форма 2, склав 1 014 745 тис. грн.

При визначенні розміру штрафу враховується:

- порушення законодавства про захист економічної конкуренції вчинено неодноразово;

- неприпинення порушення;
- сприяння в розгляді справи.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482, та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Тернопільського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що відкрите акціонерне товариство «Тернопільобленерго» (м. Тернопіль вул. Енергетична, 2, ідентифікаційний код 00130725) протягом 2014-2015 років та по даний час займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з надання доступу операторів, провайдерів телекомунікацій до інфраструктури об'єктів електроенергетики для розташування телекомунікаційних мереж в межах населених пунктів Данилівці, Богданівка, Млинівці, Грабківці Зборівського району Тернопільської області з часткою 100 відсотків.

2. Визнати дії відкритого акціонерного товариства «Тернопільобленерго» щодо безпідставного внесення в завдання на проектування переобладнання зовнішніх мереж ВАТ з метою сумісного підвішування волоконно-оптичних кабелів зв'язку, вимог про заміну елементів електромереж порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем, що призвели до ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. Відповідно до частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» накласти на відкрите акціонерне товариство «Тернопільобленерго» за вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції штраф у розмірі 68 000 (шістдесят вісім тисяч) грн.

4. Зобов'язати відкрите акціонерне товариство «Тернопільобленерго» припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції шляхом усунення неправомірних вимог до фізичної особи - підприємця Вишневського Богдана Володимировича щодо заміни електропроводів, про що повідомити територіальне відділення у двомісячний строк з дня одержання даного рішення.

Відповідно до статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до Тернопільського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Члени Колегії:

Н. Є. Черномаз, в. о. голови територіального відділення

А. Г. Левченко, начальник першого відділу досліджень і розслідувань

Н. С. Біловус, начальник другого відділу досліджень і розслідувань

